

Sygn. akt XII Ga 787/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Safader - Skwarlińska

Sędziowie: SSO Bożena Kachnowicz - Kokot

SSO Grażyna Tarkowska (spr.)

Protokolant: sek. sąd. Edyta Treder

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2013 roku, w Gdańsku,

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.

przeciwko T. L.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 12 października 2012 roku,

sygnatura akt V GC 436/12

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda Syndyka Masy Upadłości (...) Spółki

z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W.

na rzecz pozwanego T. L. kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc

osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu

apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Elblągu w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w W. przeciwko T. L. o zapłatę, sygnatura akt V GC 436/12 oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał na następujące ustalenia stanu faktycznego.

Strony pozostawały w stałych kontaktach handlowych. Powódka – przedsiębiorca (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. nabywała od pozwanego – przedsiębiorcy działającego pod firmą Przedsiębiorstwo (...) T. L. towary. Powódka kupiła od pozwanego tarcicę sosnową:

- w dniu 08 października 2009 r. za kwotę 21.202,60 zł z odroczonym terminem płatności do 07 listopada 2009 r.,
- w dniu 27 października 2009 r. za kwotę 22.502,60 zł z odroczonym terminem płatności do 26 listopada 2009 r.,
- w dniu 02 listopada 2009 r. za kwotę 15.766,10 zł z odroczonym terminem płatności do 03 grudnia 2009 r.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 03 listopada 2009 r. ogłoszono upadłość kupującego – powódki z możliwością zawarcia układu, pozostawiając zarząd własny upadłemu nad całym jego majątkiem.

W dniu 09 listopada 2009 r. powódka zapłaciła pozwanemu kwotę 21.000 zł za towar sprzedany w dniu 08 października 2009 r., pozostałą część tej ceny – 202,60 zł zapłaciła 18 listopada 2009 r. Nadto 26 listopada 2009 r. powódka zapłaciła pozwanemu kwotę 22.502,30 zł za towar sprzedany w dniu 27 października 2009 r. Następnie w dniu 22 grudnia 2009 r. powódka zapłaciła pozwanemu kwotę 15.766,19 zł za towar sprzedany 02 listopada 2009 r.

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił opcję postępowania upadłościowego powódki na likwidacyjną.

W rozważaniach Sąd Rejonowy wskazał, że stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy był między stronami bezsporny. Pozwany przyznał okoliczności dotyczące umów sprzedaży tarcicy sosnowej oraz zapłaty, które miały miejsce po ogłoszeniu upadłości.

Sąd I instancji wskazał, że oddalił wnioski dowodowe pozwanego o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków ówczesnych członków zarządu powódki A. N. i W. K., albowiem okoliczności, które miały zostać udowodnione zeznaniami tych świadków, były między stronami bezsporne. Z tych samych powodów Sąd Rejonowy oddalił wnioski dowodowe (złożone w sprzeciwie) o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania strony pozwanej. W piśmie procesowym z dnia 05 września 2012 r. (karta 55) powódka przyznała bowiem okoliczności objęte tezą dowodową w/w wniosków, wskazując, że nie kwestionuje współpracy stron, tak przed jak i po ogłoszeniu upadłości, osiągnięcia określonych obrotów, okoliczności, iż zapłata dokonana przez upadłego na rzecz pozwanego wchodziła w zakres zwykłego zarządu, a także dobrej wiary pozwanego w momencie przyjmowania zapłaty dokonanej przez upadłego wbrew art. 87 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz.1361 z późniejszymi zmianami).

Sąd I instancji oddalił również wniosek pozwanego (złożony w sprzeciwie (karta 32 akt) o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka – nadzorca sądowego J. D., bowiem fakty, które miały być przedmiotem tego wniosku, tj. przebieg sprawowanego nadzoru, nie miały dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że świadczenia spełnione przez powódkę na rzecz pozwanego po ogłoszeniu upadłości wynikały z wiarygodności objętych układem z mocy art. 272 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego. Zgodnie z art. 87 te same ustawy powódka jako upadły w upadłości układowej nie mogła ich spełnić.

W ocenie Sądu Rejonowego sankcją naruszenia art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego nie jest jednak nieważność tej czynności jako sprzecznej z ustawą. Sąd Rejonowy wskazał, że podziela pogląd wyrażony przez M. A., wyrażony na gruncie poprzednio obowiązującego Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. Prawo układowe, że spłata długów objętych postępowaniem układowym jest w stosunku do wierzycieli bezskuteczna, jednakże jest skuteczna w stosunku do dłużnika. Ustawa wprawdzie zabrania spłaty długów objętych postępowaniem, jednak uznać ją należy za dopuszczalną, jeżeli godzą się na nią tak nadzorca sądowy, jak i sędzia komisarz, a istnieją wystarczające ku temu środki.

W ocenie Sądu Rejonowego, art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego wprowadzony został w celu zapewnienia możliwości wykonania układu poprzez zdjęcie z upadłego obowiązku spełniania wymagalnych świadczeń w okresie potrzebnym do wypracowywania środków niezbędnych do wykonania tego układu. Celem tego przepisu, zdaniem Sądu I instancji, nie mogło być obciążanie wierzycieli upadłego skutkami nie wykonania przez upadłego jego obowiązków.

Pogląd ten znajduje potwierdzenie także w treści przepisów art. 76 ust.3 oraz art.77 ust.1 i 3 Prawa upadłościowego i naprawczego, dotyczących obu opcji postępowania upadłościowego: układowej i likwidacyjnej. Sąd Rejonowy z treści tych przepisów wyprowadził wniosek zgodnie z regułą a contrario, iż skoro nieważne są czynności prawne upadłego dotyczące mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu, to czynności prawne upadłego dotyczące mienia, wobec którego upadły nie utracił prawa zarządu, nie są dotknięte nieważnością. Do takich zaś czynności należy spełnienie świadczenia poprzez zapłatę ceny sprzedaży przez powódkę na rzecz pozwanego.

Sąd Rejonowy wskazał nadto, że w postępowaniu upadłościowym powódki, ani nadzorca, ani sędzia komisarz nie zakwestionowali wykonania świadczenia przez upadłą. Nie stosowano żadnych środków dyscyplinujących wobec nadzorcy sądowego.

Nadto Sąd Rejonowy(niezależnie od powyższego) wskazał, iż nawet przyjmując, że w sprawie doszło do spełnienia świadczenia nienależnego, to żądanie powódki i tak nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na treść art. 411 pkt 1 k.c. Powodowa Spółka będąc bowiem w upadłości układowej, zachowując zarząd własny nad całym majątkiem spełniając świadczenie, miała świadomość braku podstawy prawnej. W ocenie Sądu Rejonowego należało przyjąć znajomość przepisu art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego przez upadłego. Wynika to z faktu, iż przepisy prawa upadłościowego i naprawczego, w szczególności przepis art. 87, są przepisami powszechnie obowiązującymi, opublikowanymi w Dzienniku Ustaw. Nadto powódka jest przedsiębiorcą, który ubiegał się o ogłoszenie upadłości z opcją układu i znał treść powyższych przepisów. Poza tym nadzorca sądowy po ogłoszeniu upadłości układowej niewątpliwie pouczył upadłego o treści jego obowiązków jako upadłego po ogłoszeniu upadłości. Niewątpliwie nadzorca sądowy ustanowiony dla powódki z chwilą ogłoszenia upadłości układowej stosowanie stosownie do art. 156 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego jako podmiot wykwalifikowany, zgodnie z art. 157 ust. 1 tego Prawa, znał treść przepisu art. 87 tego Prawa.

Z tych powodów Sąd Rejonowy oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu na podstawie przepisu art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Od powyższego wyroku apelację złożył powód zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- naruszenie art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego przez błędną jego wykładnię polegającą na uznaniu, że istnieją wyjątki od ustanowionego w tym przepisie generalnego zakazu spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności objętych układem,
- naruszenie art. 411 pkt 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu w sytuacji, gdy brak było jakichkolwiek podstaw do ustalenia, że zarząd upadłego miał świadomość, że dokonana zapłata jest świadczeniem nienależnym,
- ewentualnie – z ostrożności procesowej – naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez bezpodstawne, nie mające poparcia w jakimkolwiek dowodzie, ustalenie, że zarząd upadłego miał świadomość, że dokonana zapłata jest świadczeniem nienależnym.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 59.471,09 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 maja 2012 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu za pierwszą instancję oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Pozwany na rozprawie apelacyjnej w dniu 05 marca 2013 r. wniósł o oddalenie apelacji powoda i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych. Na rozprawie apelacyjnej w dniu 19 kwietnia 2013 r. strona pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

Apelacja powoda jest niezasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy poczynił w niniejszej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy nie podziela jednak w całości argumentacji prawnej przedstawionej przez Sąd Rejonowy. Zaskarżony wyrok odpowiada jednak prawu.

Sąd Rejonowy słusznie ocenił, że sankcją naruszenia art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego nie jest nieważność tej czynności jako sprzecznej z ustawą. W ocenie Sądu Okręgowego uzasadnieniem takiego stanu rzeczy nie jest jednak, jak wskazał Sąd Rejonowy, to, że spełnienie świadczeń wynikających z wierzytelności objętych układem z mocy ustawy jest możliwe, jeżeli zgodzą się na to nadzorca sądowy i sędzia komisarz, a istnieją wystarczające ku temu środki.

Ustawodawca w art. 87 wyżej opisanej ustawy zabronił upadłemu i zarządcy spełniania świadczeń wynikających z wierzytelności, które z mocy prawa są objęte układem, w okresie od dnia ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu do dnia uprawomocnienia się postanowienia o zatwierdzeniu układu albo o umorzeniu postępowania. Wskazać należy, że „spełnianie świadczeń”, o którym mowa w tymże przepisie, nie stanowi nowej czynności prawnej, a jedynie realizację zobowiązania, które powstało już wcześniej, przed ogłoszeniem upadłości. W niniejszej sprawie, zobowiązanie to powstało w dniach 08 października 2009 r., 27 października 2009 r. i 02 listopada 2009 r., tj. w dniu zawarcia przez powódkę i pozwanego umów sprzedaży, na mocy których powódka była zobowiązana do zapłaty ceny za zakupioną tarcicę sosnową. Termin płatności za wydany towar był jednak odroczony na okres, który nastąpił już po ogłoszeniu upadłości przez powódkę w dniu 03 listopada 2009 r.

Podkreślenia zatem wymaga, że wierzytelność pozwanej, która została uregulowana przez powódkę, wynikała z ważnej czynności prawnej stron, dokonanej przed ogłoszeniem upadłości z możliwością zawarcia układu powódki. Pomiędzy powódką, a pozwanym istniał stosunek prawny, który powstał jeszcze przed ogłoszeniem upadłości z możliwością zawarcia układu. Podstawą powstania tego stosunku prawnego była dwustronna czynność prawna, tj. umowa sprzedaży. Treścią powstałego zobowiązania były wzajemne świadczenia stron. Pozwany był zobowiązany do przeniesienia własności rzeczy (tarcicy sosnowej) i jej wydania, natomiast powódka do zapłaty ceny. Czynnością prawną w niniejszej sprawie była umowa sprzedaży, zawarta przez obie strony. Ewentualna nieważność czynności prawnej mogła zatem odnosić się do czynności prawnej kreującej stosunek zobowiązaniowy stron, tj. zawarcia umowy. To zaś nastąpiło jeszcze przed ogłoszeniem upadłości naprawczej w dniu 03 listopada 2009 r.

Sankcja nieważności czynności prawnej dokonanej przez upadłego w upadłości naprawczej została przewidziana wprost w art. 77 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, w sytuacji gdy dotyczy ona mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu. Przepis ten dotyczy zatem tylko czynności prawnych dokonanych po ogłoszeniu upadłości i nie ma zastosowania do czynności prawnych dokonanych przed tą chwilą.

Sąd Okręgowy w niniejszym składzie nie podziela jednocześnie przywołanego przez stronę powodową poglądu F. Zedlera, że naruszenie normy zawartej w art. 87 ustawy, pociąga za sobą nieważność czynności prawnej jaką jest splata wierzytelności, stosowanie do art. 58 k.c. Splata wierzytelności nie stanowi bowiem nowej czynności prawnej, którą można byłoby oceniać w kategoriach ważności bądź nieważności, a stanowi jedynie fakt wykonania zobowiązania powstałego wskutek innej, wcześniejszej (zaistniałej przed ogłoszeniem upadłości) i ważnej czynności prawnej.

Na marginesie wskazać należy, iż uznanie, że spełnienie świadczenia wynikającego z wierzytelności, która z mocy prawa jest objęta układem, stanowi osobną czynność prawną, powodowałoby konieczność jej oceny w kontekście art. 76 i 77 w/w ustawy, bowiem byłaby ona wtedy dokonana już po ogłoszeniu upadłości. Oznaczałoby to, że jeżeli upadły nie utracił prawa zarządu mieniem wchodzącym do masy upadłości, a tak było w niniejszej sprawie, to czynności

przez niego dokonane nie są nieważne. Niemniej jednak Sąd Okręgowy nie podziela powyższego poglądu, więc bezprzedmiotowe stają się dalsze rozważania, czy spłata takiej wierzytelności przekraczała zakres zwykłego zarządu i wymagała dla swej skuteczności zgody nadzorcy sądowego czy też nie.

Dodatkowym argumentem dla przedstawionej wykładni przepisu art. 87 ustawy jest fakt, że ustawodawca w art. 77 Prawa upadłościowego i naprawczego wprost przewidział rygor nieważności dla czynności prawnych upadłego dotyczących mienia wchodzącego do masy upadłości, wobec którego upadły utracił prawo zarządu. Gdyby ustawodawca zdecydował, że konsekwencją naruszenia art. 87 ustawy jest nieważność czynności spełnienia świadczenia (wynikającego z zobowiązania powstałego przed ogłoszeniem upadłości), to zostałyby to wprost wskazane.

Poza tym zważyć należy, iż przy przyjęciu argumentacji strony powodowej konsekwencją naruszenia art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego winno być, zgodnie z art. 76 ust. 2 tego Prawa, uchylene zarządu własnego upadłego i ustanowienie zarządu, czego jednak w niniejszej sprawie nie dokonano. Oznacza to, że sędzia komisarz i nadzorca nie stwierdzili w postępowaniu upadłego naruszenia przewidzianego art. 76 ust. 2 Prawa upadłościowego i naprawczego.

Przechodząc do zarzutu naruszenia przez wyrok Sądu I instancji art. 411 pkt 1 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, wskazać należy, że Sąd Rejonowy wcale tego przepisu nie zastosował, a jedynie na marginesie wskazał, że nawet gdyby uznać to świadczenie za nienależne, to i tak żądanie powódki podlegałoby oddaleniu ze względu na treść przepisu art. 411 pkt 1 k.c.

W art. 410 k.c. ustawodawca wskazał, że przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego, tj. takiego, gdy ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. W ocenie strony powodowej zapłata przez powoda należności wynikającej z przedmiotowego zobowiązania była w istocie świadczeniem nienależnym, bowiem odpadła podstawa świadczenia. W apelacji powód powołał się na pogląd T. Sokołowskiego, że odpadnięcie podstawy świadczenia może polegać na takim przekształceniu stosunku prawnego lub sytuacji prawnej, która zmienia zakres i charakter świadczenia należnego drugiej stronie w taki sposób, że otrzymane już świadczenie nie mieści się w tych ramach prawnych i uzyskuje charakter świadczenia nienależnego. O ile przywołany pogląd, w ocenie Sądu Okręgowego, uznać należy za słuszny, to jednak nie znajduje on zastosowania w niniejszej sprawie. Wskazać bowiem należy, że skoro spłata wierzytelności nie została uznana za nieważną czynność prawną, to nie odpadła podstawa prawna świadczenia i nie miało ono charakteru świadczenia nienależnego.

Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z art. 410 § 1 k.c. przepisy artykułów poprzedzających, tj. art. 405-409 k.c. o bezpodstawnym wzbogaceniu, stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Tym samym ustawodawca wskazał, że szczególnym rodzajem bezpodstawnego wzbogacenia jest świadczenie nienależne. Niezbędnym zaś elementem bezpodstawnego wzbogacenia jest uzyskanie korzyści majątkowej kosztem innej osoby. W niniejszej zaś sprawie pozwany wydał powódce towar o wartości równej zapłacie, którą otrzymał, na podstawie ważnej czynności prawnej, tj. umowy sprzedaży. Okoliczność ta była w niniejszej sprawie bezsporna. Tym samym nie można uznać, że pozwany po otrzymaniu zapłaty ceny towaru był bezpodstawnie wzbogacony.

Odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia art. 411 pkt 1 k.c. wskazać należy, że w ocenie Sądu Okręgowego przywołany przepis w ogóle nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego i spełnienia przez powoda świadczenia nienależnego.

Wyłącznie na marginesie zważyć jednak należy, że Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że nawet gdyby przyjąć, iż w sprawie doszło do świadczenia nienależnego, to żądanie powoda i tak nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na treść przepisu art. 411 pkt 1 k.c.

W takiej bowiem sytuacji należałoby przyjąć, iż zarząd upadłej spółki miał świadomość treści art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego, a ewentualna okoliczność przeciwna winna zostać udowodniona przez powoda. Wprawdzie to pozwany powołuje się na treść art. 411 pkt 1 k.c., jednakże podkreślenia wymaga, że przepis art. 87 w/w Prawa jest to nie tylko, jak wskazał Sąd Rejonowy, przepisem powszechnie obowiązującym, opublikowanym w Dzienniku Ustaw, ale stanowi podstawową regulację dotyczącą obowiązków upadłego w upadłości z możliwością zawarcie układu. Zarząd upadłego miał obowiązek znać jego treść, skoro Sąd w postanowieniu z dnia 03 listopada 2009 r. ustanowił zarząd własny upadłego nad całym jego majątkiem. Dodatkowo wskazać należy, że powódka jest przedsiębiorcą, który ubiegał się o ogłoszenie upadłości z opcją układu. Rację ma skarżący, że użyte przez Sąd Rejonowy określenia „zapewne” odnoszące się do faktu pouczenia powódki przez nadzorcę sądowego o treści art. 87 Prawa upadłościowego i naprawczego jest niefortunne, jednakże nie zmienia to faktu, że w niniejszej sprawie istniały podstawy dla stwierdzenia istnienia domniemania faktycznego, że członkowie zarządu upadłego istotnie znali treść art. 87 w/w Prawa, co oczywiście nie wykluczało dowodu przeciwnego, powołanego jednakże przez powódkę.

Ponadto, jedynie na marginesie rozważań wskazać należy, że uznanie w rozpatrywanej sprawie, że świadczenie uregulowane przez powoda miało charakter świadczenia nienależnego, a pozwany ma obowiązek jego zwrotu, doprowadziłoby do niesprawiedliwego pokrzywdzenia interesów pozwanego, na skutek niełojalnego działania pozostającego w upadłości powoda. W dniu ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu, pozwanemu przysługiwała wierzytelność, z tytułu niezapłaconej ceny za wydany przed ogłoszeniem upadłości towar. Powód, wbrew zakazowi ustanowionemu w art. 87 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, spełnił świadczenie należne pozwanemu, wynikające z zaciągniętego przed ogłoszeniem upadłości zobowiązania. Tym samym wierzytelność pozwanego wygasła, bowiem powód zapłacił swój dług. Pozwany nie mógł zatem zgłosić swojej wierzytelności w terminie wskazanym w punkcie 6 postanowienia z dnia 03 listopada 2009 r. ogłaszającego upadłość powódki, bowiem wobec zapłaty, wierzytelność ta nie istniała. Żądanie zwrotu tego świadczenia, jako nienależnego, byłoby niezgodne z zasadą lojalnego postępowania w stosunku do siebie stron obrotu gospodarczego.

Mając na uwadze powyższą argumentację, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie drugim sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz.1348), zasądając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.800,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.